

ע"פ 9149/12/18 - מרכז סיעודי - נאות השרון בע"מ, אברהם שוחט, המבקשים נגד מדינת ישראל, המשיבה

בית הדין הארצי לעבודה

ע"פ 9149-12-18

ניתנה ביום 17 יולי 2019

1. מרכז סיעודי - נאות השרון בע"מ

2. אברהם שוחט - המבקשים

מדינת ישראל - המשיבה

בפני: השופטת לאה גליקסמן, השופט אילן סופר, השופט מיכאל שפיצר

ב"כ המערערים עו"ד שלמה בכור

ב"כ המשיבה עו"ד שרון פיליפסון-אברהם

החלטה

1. לפנינו בקשה מטעם המבקשים, המרכז הסיעודי נאות השרון בע"מ (להלן - **נאות השרון**) ומר אברהם שוחט (להלן - **שוחט**), לביטול תוספת פיגורים שהוטל עליהם עקב תשלום באיחור של הקנסות שהושתו על המבקשים, במסגרת פסק הדין בתובענה שבכותרת (להלן - **הבקשה**).

2. ביום 8.4.2019 ניתן פסק הדין בהליך זה, לאחר קבלת הסכמתם של הצדדים להצעת בית דין זה, לפיה נוכח הנסיבות המיוחדות בתיק, יוטלו על המבקשים קנסות בגובה ₪ 120,000 במצטבר (₪ 100,000 שתשלומם הושת על נאות השרון ו-₪ 20,000 נוספים שתשלומם הושת על שוחט בעצמו), אשר ישולמו ב-24 תשלומים. כן נקבע, כי המועד הראשון לביצוע התשלומים כאמור, יחול ביום 10.5.2019 ומאז אותו מועד ב-10 בכל חודש עוקב.

3. על פי המפורט בבקשה, ביום 8.5.2019 נשלח עובד נאות השרון, מר יוסי ישי, לביצוע התשלום הראשון בסניף הדואר באמצעות שתי המחאות, האחת לביצוע התשלום הראשון מהקנס שהוטל על נאות השרון, והשנייה לביצוע התשלום הראשון מהקנס שהוטל על שוחט. ברם, למר ישי הוברר כי הדואר אינו מקבל המחאות במסגרת תשלום עבור קנסות והוא נאלץ לחזור כלעומת שבא מבלי לשלם את התשלום הראשון של הקנס. המבקשים המשיכו ופירוטו, כי בשל העובדה שביום 8.5.2019 חל יום הזיכרון ולמחרת חל יום העצמאות, נבצר משוחט לפרוט כסף מזומן בגובה התשלום הראשון של הקנס עד יום 10.5.2019. ממילא, נוכח העובדה שימים 10.5.2019 ו-11.5.2019 חלו בימי שישי ושבת בהתאמה, לא ניתן היה לשלם את התשלום הראשון של

הקנס לפני יום 12.5.2019, ובמועד זה שולם התשלום הראשון. בשל האיחור בביצוע התשלום חויבו המבקשים בתוספת הפיגורים מושא הבקשה, בגובה 50% מהתשלום, קרי סך של 2,083 ₪ על נאות השרון וסך של 416.5 ₪ על שוחט. נוכח הנסיבות כמפורט לעיל, עתרו המבקשים לביטול תוספת הפיגורים. נציין, כי הבקשה נתמכה בתצהירו של מר אבי שוחט אשר הצהיר על העובדות שפורטו לעיל.

4. בתגובה לבקשה הבהירה המדינה כי היא נעדרת עמדה לעניין הבקשה, נוכח העובדה כי התיק הסתיים בפסק דין והיא כבר אינה מהווה צד לתיק. המדינה הוסיפה כי פנתה למרכז לגביית קנסות (להלן - **המרכז**) והלה הבהיר כי לא מתנהל במרכז תיק בעניינם של המבקשים.

5. לאחר בחינת הבקשה והתגובה אנו קובעים כי יש מקום להיעתר לבקשה ולבטל את תוספת הפיגורים שהוטלה על המבקשים.

6. סעיף 66(א) לחוק העונשין, תשל"ז - 1977 (להלן - **חוק העונשין**) קובע כי ברירת המחדל באשר למועד תשלום קנסות, הינו לאלתר. במקביל הסמיך המחוקק את הערכאה השיפוטית, להורות כי הקנס ישולם בתוך תקופה ובתנאים שייקבעו. סעיף 67(א) לחוק העונשין קובע, כי קנס שלא ישולם במועדו תתווסף עליו תוספת פיגורים, אלא שלערכאה השיפוטית הסמכות לדחות ואף לבטל את קנס הפיגורים שנוצר בשל איחור בתשלום הקנס, כך לפי סעיף 69(א) לחוק העונשין שלשנו כדלקמן:

"בית המשפט או הרשם רשאים לפטור אדם, על פי בקשתו, מתשלום התוספת, כולה או מקצתה, אם שוכנעו שהיו סיבות סבירות לאי תשלום הקנס או חלק ממנו במועד הקבוע"

7. במקביל, במסגרת סעיף 2 לחוק המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות, תשנ"ה-1995 (להלן - **חוק המרכז לגביית קנסות**) הוקם המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות (להלן - **המרכז**), שתפקידו, כאמור בסעיף זה, הינה "**לגבות חובות**". חובות אלו, שתפקידו של המרכז רלוונטי אליהם, פורטו במסגרת סעיף 1 לחוק המרכז לגביית קנסות, בהגדרת המונח "חוב", שבכללה, בין היתר, גם "**קנס, שהטיל בית משפט, המשולם לאוצר המדינה או לקרן**" וכן - "**הוצאות שפסק בית משפט או גוף המוסמך להטיל על פי דין קנס אזרחי או עיצום כספי לטובת אוצר המדינה או קרן**". הנה כי כן, המרכז מופקד, באופן ספציפי, על גבייתם של חובות מסוגה של תוספת הפיגורים מושא הבקשה, בהיותה תוספת לקנס שהוטל על ידי ערכאה שיפוטית, המשולם לאוצר המדינה.

8. חוק המרכז לגביית קנסות ממשיך וקובע, במסגרת סעיף 5ג', כי "**מנהל המרכז רשאי לפטור חייב, על פי בקשתו, מתשלום תוספת פיגורים, כולה או חלקה, שהיתוספה על פי דין לחוב כהגדרתו בסעיף 1, למעט לפי פסקה (6) להגדרה "חוב", אם שוכנע כי היו סיבות סבירות לאי תשלום החוב, כולו או חלקו, במועדו, או כי קיימות נסיבות אישיות מיוחדות של החייב המצדיקות פטור כאמור**". כך, המחוקק הסמיך את מנהל המרכז לבטל תוספת לקנס בגין פיגורים, ככל ששוכנע כי נסיבות אי תשלום הקנס במועדו מצדיקות ביטול תוספת הפיגורים כאמור.

9. מכל האמור עולה, כי המחוקק הסמיך, בשתי הוראות חוק מקבילות, שני גופים שונים להורות על ביטול תוספת הפיגורים בשל אי תשלום קנס במועד. האחד, הערכאה השיפוטית שהטילה את הקנס לכתחילה; והשני

מנהל המרכז האמון על גבייתו של הקנס. למי אפוא, על המבקשים לפנות בראשונה? שאלה זו עמדה במוקד ההחלטה בע"פ (ארצי) 12778-02-13 גני בר חברה לבנין בע"מ (1997) בע"מ - מדינת ישראל -רשות האוכלוסין וההגירה (25.11.2018) (להלן - עניין גני בר) שם הרחיב בית דין זה את הלכת אזולאי (ע"פ 4919/14 שמעון אזולאי נ' מדינת ישראל (6.3.2017)), לפיה הסמכות לדחות ולפרוס לתשלומים את הקנס - שלא בסמוך למועד מתן גזר הדין, ובנסיבות המחייבות בירור עובדתי - נתונה בראש ובראשונה למרכז. בעניין גני בר קבע בית דין זה, כי גם ביחס לביטול והפחתה של תוספת הפיגורים יש עדיפות למרכז, שהינו "הגורם שבידיו מירב הכלים המתאימים לטפל בבקשה ממין זה" לעומת הערכאה השיפוטית, שיכולתה בהקשר זה הינה מוגבלת.

10. בענייננו, מצאנו מקום לחרוג מהכלל ולדון בבקשתם של המבקשים לביטול תוספת פיגורים נוכח צירוף נסיבות אלה: פנייתם של המבקשים היא במועד סמוך יחסית למועד מתן גזר הדין ומועד התשלום הראשון על פי גזר הדין; התשלום הראשון נפרע על ידי המבקשים, ולא מתנהל בעניינם הליך במרכז לגביית קנסות; מזכירות בית הדין היא שהנפיקה את השוברים לתשלום תוספת הפיגורים. לגופו של עניין, נוכח העובדה שהמבקשים פעלו לשלם את הקנס במועד, יומיים לפני מועד התשלום הראשון חל יום העצמאות ומיד לאחריו חל שישי שבת, והאיחור בפירעון התשלום הראשון היה בן יומיים בלבד שכאמור חלו בשישי שבת - מצאנו כי יש מקום לבטל את תוספת הפיגורים על התשלום הראשון. בהתאם, אנו מורים למזכירות בית הדין לבטל את השוברים לתשלום תוספת הפיגורים. למען הסר ספק, על המבקשים להמשך לשלם כסדרם את התשלומים החודשיים במועדים שנקבעו בגזר הדין.

11. אין צו להוצאות.

ניתנה היום, י"ד תמוז תשע"ט (17 יולי 2019), בהעדר הצדדים ותישלח אליהם.

**מיכאל שפיצר,
שופט**

**אילן סופר,
שופט**

**לאה גליקסמן,
שופטת, אב"ד**